

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

2018

Frågor och svar om fiber

Fiber till alla på Ornö med kringliggande öar – Vad är så speciellt med fiber och andra frågor som ofta ställs till föreningen.

Ornö Fiber Ekonomisk förening
Frågor och svar om fiberanslutning
2018-02-01

Vanligt förekommande frågor

Det är vanligt att de som funderar på fiberanslutning kontaktar föreningen med ett antal frågor och funderingar vad gäller anslutning till föreningens fibernät och vad som är speciellt med det. Här har vi försökt att sammanställa svaren på några av de frågor som ofta ställs. Har du en fråga som du inte hittar svar på här, kontakta oss på info@ornofiber.se eller på Facebook, <https://facebook.com/ornofiber/>

Varför försöker ni sälja fiber till mig?

Ornö Fiber Ekonomisk förening är en medlemsägd förening. Vi försöker inte sälja något. Vi försöker värva medlemmar. Våra medlemmar kan just nu få en subventionerad anslutning då 60% av kostnaden täcks av bidrag.

Vår tro är att alla inom en snar framtid kommer att vara mer eller mindre beroende av bra uppkoppling och därför vill vi se till att våra medlemmar kan få en så bra och billig uppkoppling som möjligt.

Framöver när nätet är färdigt så blir innehåll (Internet, TV, telefon) billigare om nätet är större. Många anslutningar gör vårt nät attraktivt för de som skall leverera innehåll.

Är det här med fiber verkligen något att satsa på?

Regeringen har anslagit flera miljarder från programmet för glesbygdsstöd för att se till att hela Sverige skall få fiber. Detta bidrag hanteras av Jordbruksverket och Länsstyrelsen. Stockholms Skärgårdsnät AB (där Ornö fiber är en av 4 delägare) sökte, i konkurrens med 10 andra projekt i länet, bidrag för att bygga fibernät på hela Ornö, Nämdö, Runmarö, Harö och kringliggande öar. Vårt projekt var det som vann och Stockholms läns återstående bidragsmedel, 57,5 miljoner kronor, tilldelades vårt projekt.

Haninge kommun anser att vårt projekt är viktigt för kommunen och har beviljat kommunal borgen för den checkkredit som behövs för att klara likviditeten under bygget.

Staten, Jordbruksverket, Länsstyrelsen och Haninge kommun tycker sålunda att fiber är något man bör satsa på och de anser att Stockholms Skärgårdsnät AB som ägs av Ornö Fiber Ekonomisk förening är den organisation som bäst kan hantera detta i skärgården.

Varför kostar det 25 000 kronor?

Genomsnittskostnaden för en anslutning är ca 70 000 kronor där 60 % finansieras med bidrag. Fiberkabel kostar ca 1 kr per meter och per fibertråd. En kabel kan innehålla 100-tals trådar. Det går åt en glastråd per hus. Tråden går från medlemmen hela vägen till vår nod i bygdegården på Ornö där alla trådar knyts ihop.

Det kostar ca 300 kronor per meter att gräva ner rören som kabeln ska gå i. Det kostar ca 35 kronor per meter att lägga sjökabel. Varje landfäste kostar ca 20 000 kronor att anlägga. Varje skarv kostar ca 250 kronor per tråd och det blir ett antal skarvar på vägen.

Förutom det som medlemmarna betalar och det som bidragen ger är det ett 10-tal människor som har jobbat ideellt under flera år för att genomföra vårt projekt. Vår anslutning är därför inte dyrare än det är på fastlandet.

Blir det inte bättre med 5G?

I alla trådlösa nät delar alla på samma luft medan man med fiber får en tråd till varje hus. Att man delar på samma luft gör att masterna måste sitta tätt och ha kort räckvidd när kapaciteten skall ökas. Då blir det färre användare för varje mast. Första mobila telefonnätet (NMT) hade en räckvidd på massor av mil men tålde inte så många kunder. Varje ny generation får högre kapacitet men kortare räckvidd. NMT 450 hade en antenn i nackmasten och täckte stora delar av Stockholm. Vi ser nu hur antalet mobilmaster ökar när 4G-nätet byggs ut.

Med 5G kommer det att behövas ännu fler master. Räckvidden för höghastighets-5G är ca 400 meter. Det kommer alltså att behövas minst en mast på varje ö. Den masten i sin tur kommer att behöva ha en fiber för att kunna förses med innehåll.

Som med allt annat så sker utbyggnaden först där det är flest kunder d.v.s. i tätorter. I skärgården kommer utbyggnaden senare. Där finns det få användare och många fritidsboende är bara där 3 månader per år.

Standarden för 5G beräknas vara färdig under 2020. Därefter startar utbyggnad av nätet. Troligen kommer inte 5G att fungera ordentlig innan andra halvan av 2020-talet.

Dessutom är det tveksamheter om hur bra 5G kommer att fungera inomhus. Hur bra TV-bild får man med en inomhusantenn? Kanske är det utomhusantenn som krävs hos oss i skärgården.

Kommer det inte något bättre än fiber i framtiden?

Under överskådlig tid (30-50 år) kommer fiber att vara det enda som kan leverera den kapacitet som behövs för att klara kommunikationen. I en glastråd, i en fiberkabel, skickas information som ljuspulser. Det finns inget som går snabbare än ljuset.

Varför ska jag gå med i Ornö Fiber Ekonomisk förening?

Nätet byggs med bidrag och stor insats av ideella krafter. Insatsen i en ekonomisk förening är momsfri. Det gör att kostnaden blir lägre. När väl nätet är byggt så ägs nätet av medlemmarna. Det behöver inte generera koncernbidrag eller vinst. Föreningens syfte är att förse dess medlemmar med bra och billig kommunikation inte att generera vinst till aktieägare som i ett vinstdrivande bolag.

Kommer det inte att bli billigare i framtiden?

Just nu täcks utbyggnadens kostnader med 60 % bidrag. Det är en möjlighet som aldrig återkommer. Det kommer inte att vara billigare att gräva eller att lägga sjökabel i framtiden. Det kommer aldrig att bli billigare än nu.

Inom de områden som Ornö Fiber Ekonomisk förening redan har byggt så är det 15% av de som först tackade nej, som nu, efter två år, har ångrat sig. Kostnaderna för dessa att ansluta sig idag är ca 75% högre än för två år sedan.

Är inte proffs bättre på att bygga fiber än en ekonomisk förening?

Föreningen har ett antal professionella resurser som är medlemmar, personer som nu är pensionärer men som ett har förflutet inom Ericsson, Telia, Skanova, EITel, eller på

advokatbyrå osv. Nu jobbar de ideellt åt föreningen. De nät som föreningen bygger har högre kvalitet än det som våra konkurrenter hänger upp i stolpar, t ex längs Dalarövägen.

Jordbruksverket, som är den myndighet som i slutänden förser oss med bidrag, har föreskrifter om hur våra nät skall byggas och de utövar tillsyn via Länsstyrelsen som gör att vi måste bygga nät av hög klass.

Vi upphandlar entreprenörer på samma marknad som de kommersiella aktörerna och det är ofta samma bolag som bygger åt oss som bygger åt ex. vis Skanova eller Stokab. Materialet vi använder är av hög klass och i vissa fall betydligt bättre än det våra konkurrenter använder.

I dag har jag perfekt 4G kommer jag inte att klara mig med det?

Behovet av bandbredd ökar exponentiellt och har gjort så sedan mitten av 80-talet. Att det behovet skulle mattas av nu eller förbli konstant är inte troligt. Skulle du verkligen i dag vara nöjd med det du hade för 10 år sedan? Om inte så kommer du att behöva något bättre framöver.

Har Ornö Fiber ekonomisk förening ”öppen fiber”?

Öppen fiber är ett produktnamn som Telia använder. Vi har en fiber med mycket innehåll i. Våra användare kan idag välja på över 200 olika varianter av innehåll och dessutom skraddarsy vad just de vill ha. Det går att välja innehåll från de flesta stora leverantörer.

Kommer fiberanslutningen att öka fastighetens värde?

Ja. Anslutning till fiber ökar värdet på fastigheten. Det ger ökade möjligheter att nå nya tjänster. De mäklare vi har pratat med uppskattar att värdet höjs med minst lika mycket som investeringen. I vårt fall c:a 70 000 kr (inklusive bidraget).

Kan jag beställa fiber till en obebyggd tomt?

Ja, ett rör dras fram till tomtgränsen (till reducerat pris). När väl huset byggs installeras fibern och då betalas den installationen.

Jag är bara delar av året i mitt fritidshus, kan jag ha delårsabonnemang?

Ja, vi ställer krav på tjänsteleverantörerna i den kommande upphandlingen att de ska ha flexibla lösningar med en minsta möjliga abonnemangstid på 1 dygn.

Stämmer det att mantalsskriva får fiberanslutning gratis?

Mantalsskrivna får en anslutning utan kostnad. Bidragsreglerna är sådana att vi behöver säkerställa fiberanslutning till mantalsskrivna. Dock kopplar vi ur fibern när installationen är klar. Vill man sedan i framtiden använda sin fiber så kostar den det som alla andra betalar idag dvs 25 000 kronor. Det gör att om man som mantalsskriven idag är tveksam så går det att utan kostnad får en fiber installerad och när man vill använda den så gäller dagens pris även framöver. Detta gör vi för att trygga våra bidrag.